

Kainuun maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma (TOPSU) 2026-2027

Kainuun MYR 17.6.2026

Kainuun maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma

- Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma (TOPSU) 2026–2027 on maakunnan yhteinen tahdonilmaus maakunnan kehittämisen toimista.
- Toteuttamissuunnitelmassa nostetaan esiin eri tavoitteellisista teemoista eli maakuntaohjelman painopisteiltä niiden tärkeimmät osa-alueet ja niiltä merkittävimmät ja kiireellisimpinä lähivuosien aikana toteutettavat toimenpidekokonaisuudet, joihin käytettävissä olevat resurssit on tarpeen lähivuosina maakunnassa kohdentaa
- Yhteinen näkemys tärkeimmistä kehittämisen kohteista ja toimenpidekokonaisuuksista on koottu Howspace alustalla toteutetulla Kainuun liiton sidosryhmille (eri alojen toimiala- ja yhteistyöryhmille, neuvottelukunnille, julkisen, kolmannen sektorin ja elinkeinoelämän toimijoille) suunnatulla kyselyllä kevään 2026 aikana sekä kuulemalla kuntia Kainuun kuntapäivillä.
- Kyselyyn vastasi 59 henkilöä kunta- valtio- ja maakuntatason julkiselta sektorilta (koulutus, TKI ja hyvinvointi), vastaajina myös kolmannen sektorin ja elinkeinoelämän edustajia. Vastaajista puolet oli ollut mukana maakuntaohjelman valmistelussa.
- Tässä esityksessä esitellään kyselyn ja kuntakuulemisen tulokset. Taulukoissa eri vaihtoehtoissa näkyvät luvut ovat priorisoinnissa saatuja pisteitä.
- Toimeenpanosuunnitelman avulla linjataan maakunnan käytössä olevien EU:n alue- ja rakennepolitiikan (AURA) Osaava ja innovatiivinen Suomi –ohjelman ja maaseutuohjelman (CAP) varojen sekä kansallisten kehittämisvarojen kohdentamista maakunnan kehittämis- ja investointihankkeisiin.
- Toimenpidekokonaisuuksien mukaisilla toimilla ja hankkeilla edetään kohti maakuntaohjelman tavoitteita.
- Kyselyn tulokset Howspace –alustalle: [TOPSU 2026-2027 | Kainuun maakuntaohjelma ja sen toteuttamissuunnitelma \(TOPSU\)](#)

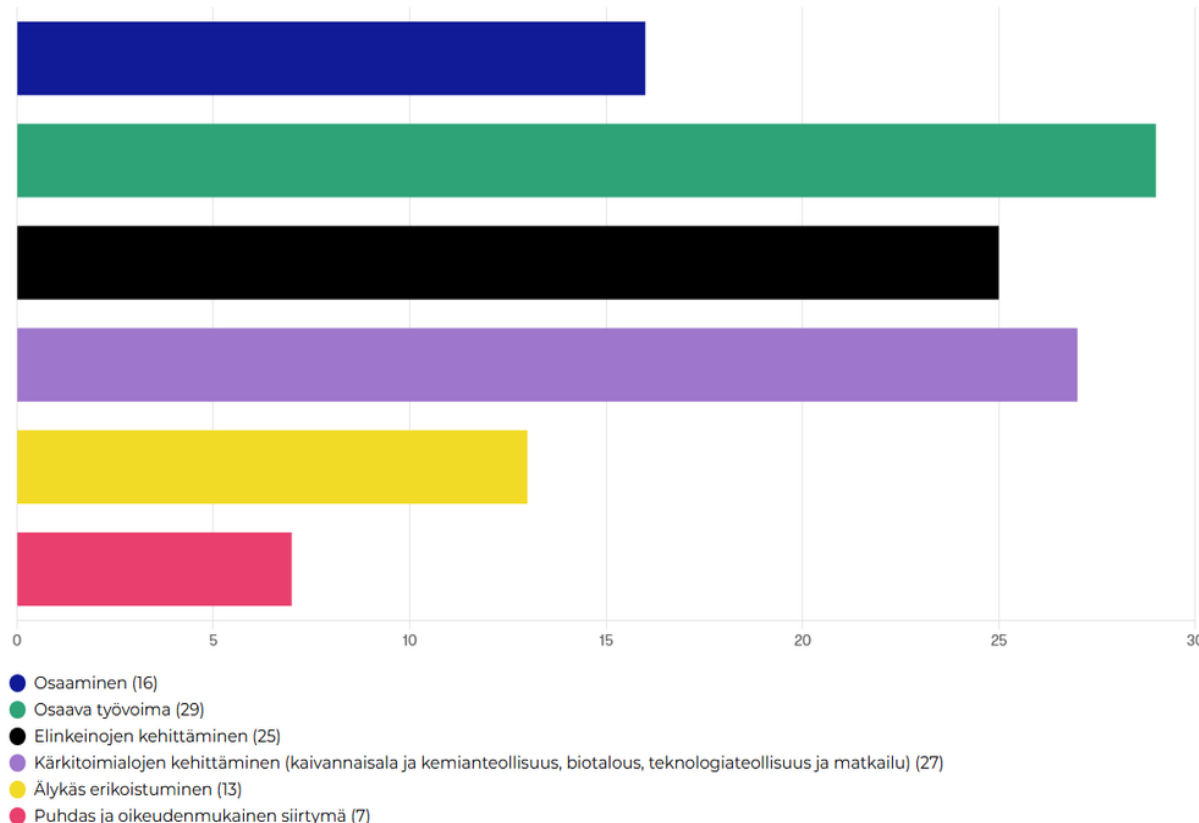
Kainuun maakuntaohjelmassa 2026–2029 on kolme tavoitteellista teemaa (ohjelman painopisteet). Teemoja ja niiden osa-alueita kehittämällä edetään kohti pidemmän tähtäimen tavoitteita ja Kainuu visiota 2045!

 = tärkeimmiksi priorisoidut

OSAAVA JA ILMASTOVIISAS KESTÄVÄN KASVUN JA KANSAINVÄLISTYMISEN KAINUU

Kehittämisen teeman yleistavoitteena on, että innovatiivisuuden ja osaamisen avulla Kainuu luo kestävästä ja ilmastoviisasta kasvua, jonka onnistumisen keskeisiä moottoreita on vireä yritystoiminta sekä sitä tukeva ja uutta luova koulutus-, tutkimus- ja innovaatiotoiminta. Kainuussa ollaan aloitteellisia ja halutaan pitää kehityksen avaimet omissa käsissä.

Kolme tärkeintä kehittämisen osa-aluetta:

OSAAVA TYÖVOIMA

KÄRKITOIMIALOJEN KEHITTÄMINEN SEKÄ

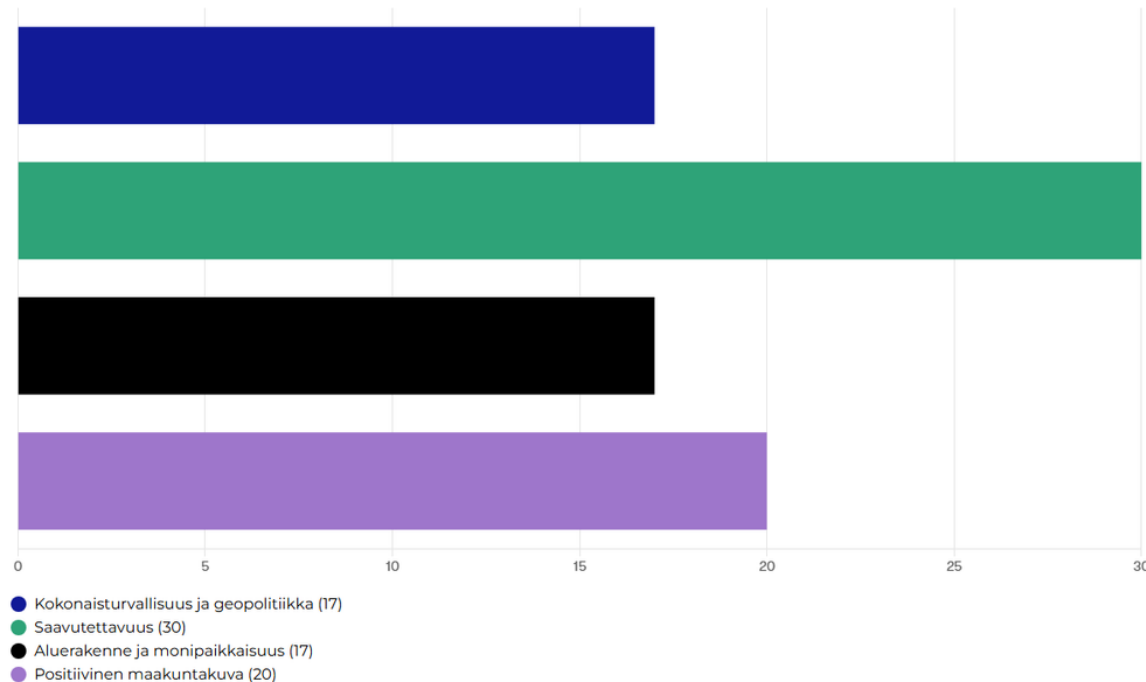
ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN

Nämä kolme osa-aluetta ovat Kainuulle tärkeimmät, koska ne kohdistuvat suoraan maakunnan kasvun kriittisimpään ketjuun: osaajapulaan ja osaamisen kohdentumiseen, valittujen vahvuusalojen (kärkitoimialojen) kasvu- ja vientipotentiaalin realisointiin sekä elinkeinoympäristön kykyyn houkutella investointeja ja tukea yritysten uudistumista.

Yhdessä ne mahdollistavat rajallisten resurssien keskittämisen suurimman vipuvaikutuksen kohteisiin ja muuttavat strategiset linjaukset konkreettisiksi työpaikoiksi, tuottavuudeksi ja kansainvälistymiseksi.

TURVALLINEN, SAAVUTETTAVA JA VETOVOIMAINEN KAINUU

Tavoitteena on, että turvallinen alue säilyttää toimintakykynsä kaikissa olosuhteissa. Elinvoimaisuus luo edellytykset kokonaisturvallisuudelle. Kaikki maakuntaohjelman toimenpiteet vahvistavat alueen elinvoimaa ja siten myös kokonaisturvallisuutta. Muuttovoiton ja monipaikkaisuuden vahvistaminen ovat kehittämisen tavoitteina Kainuu 2045 -visiossa. Ne eivät vahvistu ilman hyvää saavutettavuutta, vahvaa vetovoimaa sekä monipaikkaisuudelle suosiollisia olosuhteita.

Kaksi tärkeintä kehittämisen osa-aluetta:

SAAVUTETTAVUUS

POSITIIVINEN MAAKUNTAKUVA

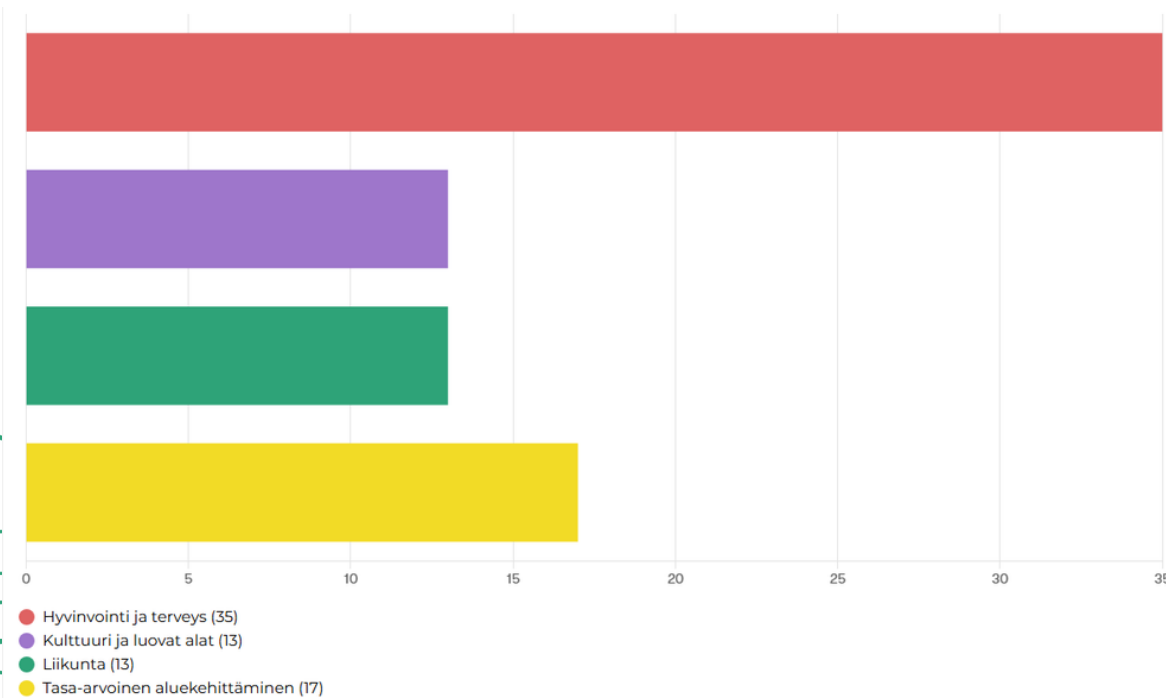
Kainuussa pitkät etäisyydet ja sijainti suhteessa suuriin keskuksiin korostavat liikenneyhteyksien merkitystä: jos alueelle on vaikea tulla ja alueelta on vaikea päästä, se heikentää suoraan työvoiman saatavuutta, opiskelijoiden ja matkailijoiden virtoja sekä yritysten investointihalukkuutta.

Samaan aikaan Kainuu kilpailee asukkaista ja osaajista vahvasti muiden alueiden kanssa, jolloin positiivinen maakuntakuva on välttämätön "kynnystekijä" kiinnostuksen herättämiseksi ja muuttopäätösten tukemiseksi.

Yhdessä nämä kaksi vaikuttavat siihen, toteutuvatko myös muut kehittämistavoitteet.

HYVINVOIVA JA TASA-ARVOINEN KAINUU

Tavoitteena on tehdä Kainuusta hyvinvoivien ja onnellisten ihmisten tasa-arvoinen ja elinvoimainen maakunta. Kehittämisen kohteina ovat hyvinvointi ja liikunta, kulttuuri ja luovat alat sekä tasa-arvoinen aluekehittäminen.

Kaksi tärkeintä kehittämisen osa-aluetta:

HYVINVOINTI JA TERVEYS sekä LIIKUNTA

TASA-ARVOINEN ALUEKEHITTÄMINEN

Hyvinvointi rakentuu siitä, että perus- ja lähipalvelut ovat aidosti saavutettavia eikä perheiden tai yrittäjien tarvitse käyttää kohtuuttomasti aikaa (ja työpäiviä) palveluiden perässä liikkumiseen. Siksi hyvinvointi ja terveys sekä tasa-arvoinen aluekehittäminen nähtiin elinvoiman ja tulevaisuuden kannalta ratkaisevina.

Liikunta ja kulttuuri nähdään suorina hyvinvointia ja terveyttä vahvistavina panostuksina, joiden myönteiset vaikutukset heijastuvat laajasti koko alueelle.

Osaava ja ilmastoviisas, kestävän kasvun ja kansainvälistymisen Kainuu

—

**osa-alueiden tärkeimmät
toimenpidekokonaisuudet**

Osaava työvoima

Tärkeimmät toimenpidekokonaisuudet:

Kainuun veto- ja pitovoiman vahvistaminen: Väestö vähenee ja erityisesti nuoret muuttavat pois, mikä heikentää työvoiman saatavuutta. Veto- ja pitovoiman parantaminen (mm. arjen palvelut, sujuva arki sekä etätöön ja opiskelun olosuhteet) on perusta, joka tekee Kainuusta houkuttelevan asuin- ja työssäkäyntialueen ja helpottaa samalla muiden tavoitteiden toteutumista.

Yritysten omistajavaihdosten ja kasvun tukeminen: Lähivuosina suuri osa kainuulaisista yrityksistä etsii jatkajaa; jos jatkajia ei löydy, työpaikkoja ja palveluja katoaa ja elinvoima heikkenee. Omistajavaihdosten onnistuminen turvaa olemassa olevat yritykset, paikallisen osaamisen ja palvelurakenteen sekä mahdollistaa yritysten uudistumisen ja kasvun.

Koulutuksen ja työmarkkinoiden kehittäminen: Osaamisen kohtaantoa on vahvistettava, jotta koulutus, jatkuva oppiminen ja yritysten tarpeet kohtaavat paremmin. Tämä vähentää työvoimapulaa ja varmistaa, etteivät investoinnit tai palvelutuotanto kariudu osaajien puutteeseen.

Kainuun veto- ja pitovoiman vahvistaminen

40

Yritysten omistajavaihdosten ja kasvun tukeminen

21

Koulutuksen ja työmarkkinoiden kehittäminen

19

Rekrytoinnit ja työvoiman saannin varmistaminen

18

Kansainvälisten rekrytointien ja maahanmuuton tukeminen

12

Etätöön ja -opiskelun olosuhteiden parantaminen

10

Elinkeinojen kehittäminen

Tärkeimmät toimenpidekokonaisuudet:

Yrittäjyyden ja uusien yritysten tukeminen: lisää yksityisen sektorin työpaikkoja ja vahvistaa alueen veto- ja pitovoimaa. Uusia yrityksiä tarvitaan erityisesti omistajavaihdosten ja poistuvien yritysten tilalle, ja yrittäjyyskasvatus sekä matalan kynnyksen neuvonta ja rahoitus tukevat ryhtymistä ja kasvua.

Koulutuksen ja yritysten yhteistyön vahvistaminen: varmistaa, että osaavaa työvoimaa on saatavilla ja koulutus vastaa yritysten tarpeisiin. Oppilaitosten ja yritysten yhteiset projektit, ennakointi ja täydennyskoulutus muuttavat investoinnit ja kasvu-odotukset pysyväksi osaamiseksi, työpaikoiksi ja uudeksi liiketoiminnaksi.

Investointien edistäminen ja kaavoituksen kehittäminen: luo investoijalle nopean ja ennakoitavan toimintaympäristön (kaavoitus, luvitus, tonttivalmius, infra ja viranomaisyhteistyö), mikä ratkaisee investointien sijoittumisen. Toteutuvat investoinnit kasvattavat suoraan alue-BKT:ta, vientiä, jalostusarvoa, tuottavuutta, TKI-panostuksia ja yksityisiä työpaikkoja

Yrittäjyyden ja uusien yritysten tukeminen

37

Koulutuksen ja yritysten yhteistyön vahvistaminen

29

Investointien edistäminen ja kaavoituksen kehittäminen

24

Rahoituksen ja viestinnän kehittäminen

16

Yrityspalvelujen ja kuntien yhteistyön vahvistaminen

13

Julkisten hankintojen ja kilpailutuksen kehittäminen

4

Kärki- toimi- alojen kehittämi- nen

Tärkein kehittämis-
toimenpidekokonaisuus
kullakin alalla

Matkailu

Kainuun vetovoiman kehittäminen matkailukohteena

51

Kansainvälisen kasvun tukeminen

43

Matkailumarkkinoinnin kehittäminen

29

Biotalous

Metsien monipuolinen käyttö ja puurakentaminen

45

Ruoantuotannon toimintaedellytysten vahvistaminen

38

Metsäbiotalouden kehittäminen

28

Teknolomiteollisuus

Teknolomiteollisuuden vetovoiman vahvistaminen

52

Datakeskusinvestointien ja ekosysteemin kehittäminen

32

Datatalouden kasvun tukeminen

30

Kaivannaisala ja kemianteollisuus

Kaivannaisalan koulutuksen ja tutkimuksen kehittäminen

57

Kaivoshankkeiden investointien varmistaminen

36

EU:n tavoitteiden hyödyntäminen

18

Turvallinen, saavutettava ja vetovoimainen Kainuu

—

**osa-alueiden tärkeimmät
toimenpide-
kokonaisuudet**

Saavutettavuus

Liikenneinfrastruktuurin kehittäminen

40

Joukkoliikenteen, liikennepalvelujen ja liityntäyhteyksien varmistaminen

31

Kansainvälisten yhteyksien vahvistaminen

25

Kestävien liikkumISRatkaisujen edistäminen

12

Yhteistyön vahvistaminen

8

Liikennejärjestelmäsuunnitelman ja valokuituverkon toteuttaminen

7

Tärkeimmät toimenpidekokonaisuudet:

Liikenneinfrastruktuurin kehittäminen: toimiva lento-, raide- ja maantieliikenne nähdään saavutettavuuden perusedellytyksenä. Infran parantaminen tukee Kainuun sisäistä liikkumista ja mahdollistaa yritystoimintaa koko maakunnassa.

Joukkoliikenteen, liikennepalvelujen ja liityntäyhteyksien varmistaminen: parantaa arjen saavutettavuutta erityisesti alueen sisällä ja hyödyntää olemassa olevia, hyvin toimivia bussiyhteyksiä (esim. Suomussalmi–Kuhmo–Sotkamo). Perusteluissa korostuu myös uusien, energiatehokkaiden ratkaisujen (esim. kaasu- tai itseajavat ajoneuvot) pilotointi alueen olosuhteissa. Tässä on mahdollisuuksia myös älykkääseen erikoistumiseen.

Kansainvälisten yhteyksien vahvistaminen: tuo alueelle kasvua ja uusia mahdollisuuksia elinkeinoelämälle sekä parantaa Kainuun ulkoista saavutettavuutta. Kansainvälisten yhteyksien katsotaan voivan pitkällä aikavälillä tukea myös joukkoliikenteen ja matkaketjujen kehittymistä.

Positiivinen maakuntakuva

Maakuntabrändin kehittäminen ja toimijoiden sitoutuminen

36

Maakunnallinen markkinointistrategia

27

Maakunnan sisäisen toimintakulttuurin kehittäminen

21

Kansainvälisten yhteisöjen ja nuorten integrointi

21

Kainuulaisten brändiveturien osallisuus

13

Maakunnan mainetiimin uuden mallin käyttöönotto

5

Tärkeimmät toimenpidekokonaisuudet

Maakuntabrändin kehittäminen ja toimijoiden

sitoutuminen: Yhteinen brändi kokoaa kunnat ja muut toimijat samaan suuntaan ja vähentää hajanaista viestintää. Selkeä, jaettu tarina tekee Kainuun vahvuuksista tunnistettavia ja helpommin viestittäviä. Sitoutuminen varmistaa, että brändi näkyy arjen teoissa (ei vain kampanjoissa), mikä lisää uskottavuutta ja vahvistaa mainetta.

Maakunnallinen markkinointistrategia: Maakunnallinen markkinointistrategia luo yhteisen suunnan, jotta Kainuun viestit eivät kilpaile keskenään vaan vahvistavat toisiaan. Se kohdentaa resurssit ja valinnat (mitä, kenelle ja missä kanavissa), jolloin näkyvyys ja vetovoima kasvavat suunnitelmallisesti. Vaikuttavuus paranee, kun markkinointi perustuu yhteiseen ymmärrykseen alueen veto- ja pitovoimatekijöistä.

Maakunnan sisäisen toimintakulttuurin

kehittäminen: Positiivinen maakuntakuva syntyy sisältä ulospäin: yhteinen toimintakulttuuri varmistaa, että viestintä ja teot tukevat toisiaan ja yhteistyö yli kuntarajojen sujuu. Kun arjen palvelut ja tekeminen vahvistavat pito- ja vetovoimaa, myös markkinointi toimii paremmin, koska lupaus ja kokemus kohtaavat. Tämä luo pohjan yhteisten päätösten ja toimenpiteiden toteuttamiselle.

Hyvinvoiva ja tasa- arvoinen Kainuu

–

osa-alueiden tärkeimmät
toimenpide-
kokonaisuudet

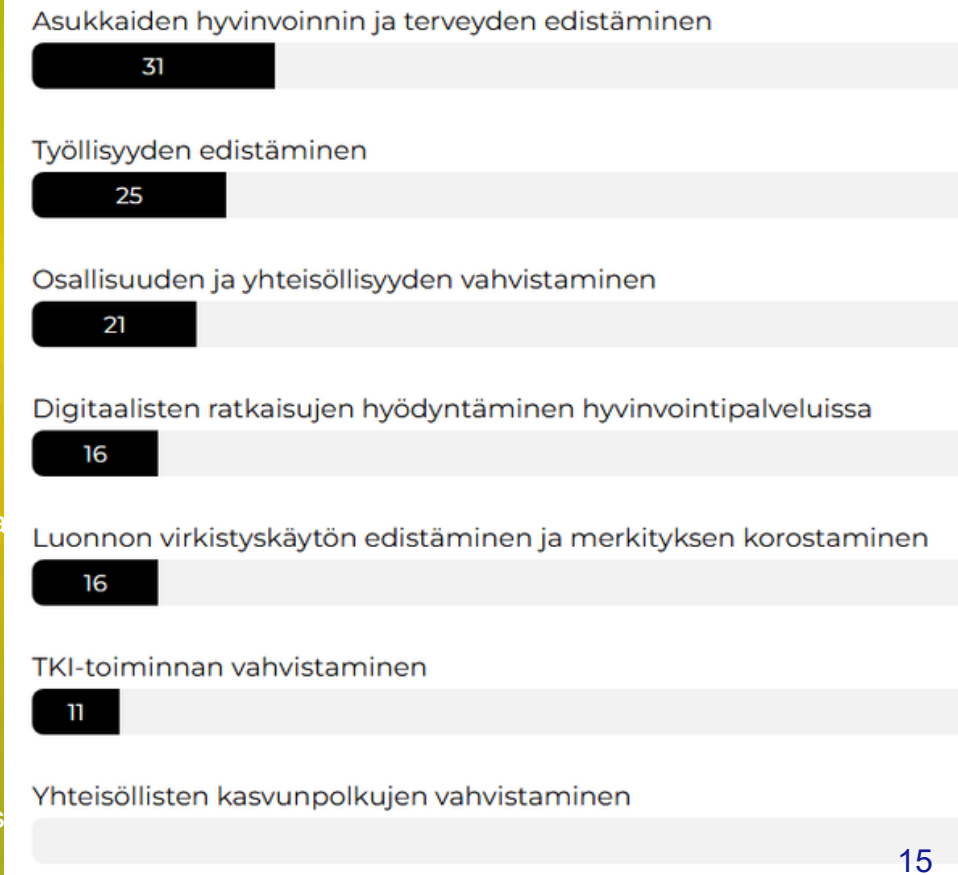
Hyvinvointi ja terveys

Tärkeimmät toimenpidekokonaisuudet:

Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen: Kokonaisuus nähdään perustavanlaatuisena ja laaja-alaisena – se “pitää kaiken sisällään”. Kun palveluihin ja hoitoon hakeutuminen on mahdollisimman sujuvaa ja lähellä (esim. matala kynnyks lähivastaanottoille/omalle lääkärille), ihmiset hakeutuvat hoitoon aiemmin. Tämä tukee ennaltaehkäisyä, vähentää raskaampien palvelujen tarvetta ja parantaa arjen turvallisuutta ja toimintakykyä. Kainuussa paino korostuu erityisesti väestön ikääntymisen ja korkeahkon sairastavuuden/työkyvyttömyyden vuoksi, jolloin ennaltaehkäisy ja toimintakyvyn tukeminen vaikuttavat sekä palvelutarpeeseen että kustannuksiin.

Työllisyyden edistäminen: Työllisyys vahvistaa taloudellista turvaa ja arjen hallintaa sekä ehkäisee syrjäytymistä. Kun yhä useampi pääsee koulutukseen, työhön tai työ- ja toimintakykyä tukeviin palveluihin, vähenee pitkäaikaistyöttömyyden kustannusvaikutus ja kasvaa alueen elinvoima. Työllisyystoimet ovat myös tehokas keino kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja. Kainuussa työllisyyden ja työkyvyn vahvistaminen on keskeistä myös siksi, että väestö vähenee ja ikääntyy: alueen elinkeinojen investoinnit ja palvelut tarvitsevat osaajia, ja jokaisen työikäisen työ- ja toimintakyvyn tukeminen on ratkaisevaa huoltosuhteen kannalta.

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen: Osallisuus lisää luottamusta, yhteenkuuluvuutta ja kokemusta siitä, että palvelut ja päätökset tehdään asukkaita varten. Yhteisöllisyys tukee mielenterveyttä ja arjen jaksamista sekä madaltaa avun hakemisen kynnyksiä. Kun ihmisillä on mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa, syntyy myös parempaa sitoutumista yhteisiin ratkaisuihin ja ennaltaehkäisevää tukea arkeen. Kainuussa pitkät etäisyydet ja alueellinen eriytyminen korostavat arjen verkostojen ja paikallistoiminnan merkitystä: yhteisöllisyys ja osallisuus auttavat torjumaan yksinäisyyttä sekä varmistamaan, että palvelut tavoittavat myös harvemmin asutut alueet.

Liikunta

Tärkeimmät toimenpidekokonaisuudet:

Vaikuttavien ja elinvoimaisten liikuntapalvelujen kehittäminen – vahvistaa kuntalaisten terveyttä, toimintakykyä ja hyvinvointia tarjoamalla eri-ikäisille ja eri lähtötasoisille sopivia palveluja. Laaja saavutettavuus (myös lähiliikunta) madaltaa osallistumisen kynnystä ja tukee erityisesti niitä ryhmiä, joihin halutaan kohdistaa lisähuomiota (esim. nuoret).

Liikunnan hyödyntäminen matkailun kehittämisessä – alueen luonto ja olosuhteet tarjoavat merkittävän vetovoimatekijän liikuntamatkailulle. Kun reitit, lähiluonnon infrastruktuuri ja palveluketjut (ohjaus, opastus, turvallisuus, tapahtumat) kehitetään yhteistyössä ja tehdään näkyviksi, syntyy uutta kysyntää ja tuloa sekä paikallisille yrityksille että kunnalle.

Positiivisen liikunnan viestinnän vahvistaminen – lisää osallistumista ja sitoutumista tekemällä mahdollisuudet, hyödyt ja matalan kynnyksen vaihtoehdot helposti löydettäviksi ja innostaviksi. Yhteinen, kannustava viestintä tukee myös muiden kokonaisuuksien toteutumista (palvelut ja matkailu), koska hyvät sisällöt tarvitsevat näkyvyyttä ja selkeän kutsun osallistua.

Vaikuttavien ja elinvoimaisten liikuntapalvelujen kehittäminen

31

Liikunnan hyödyntäminen matkailun kehittämisessä

24

Positiivisen liikunnan viestinnän vahvistaminen

21

Urheilun hyödyntäminen maakunnan vetovoimatyössä

16

Liikuntatoimijoiden yhteistyön lisääminen

15

Liikuntaosaamisen ja TKI-toiminnan integrointi

4

Tasa-arvoinen aluekehittäminen

Tärkeimmät toimenpidekokonaisuudet:

Nuorten uramahdollisuuksien kehittäminen: Nuorten on löydettävä Kainuusta riittävästi vaihtoehtoja rakentaa oma polkunsä – sekä työntekijänä että yrittäjänä. Kun uramahdollisuudet, yritystoiminnan edellytykset ja näkyvät etenemispolut vahvistuvat, alueen pitovoima kasvaa ja nuorten lähtömuutto vähenee. Nuorten ratkaisut hyödyttävät samalla myös muita ikäryhmiä, mutta painopiste kannattaa asettaa nuoriin ensin.

Työllistymisen ja urakehityksen tukeminen: Työpaikkojen saatavuus ja mahdollisuus kehittyä työssä ovat keskeisiä edellytyksiä elinvoimaisille, houkutteleville ja pitovoimaisille kunnille. Erityisesti perheellisten pitovoima rakentuu arjen kokonaisuuteen, jossa työ ja palvelut ovat saavutettavissa. Ilman työllisyyden ja urakehityksen tukea alueen väestörakenteen haasteita (mm. nuorten naisten ja miesten epätasapaino) on vaikea korjata.

Uusien muuttajien houkuttelu: Kainuuseen tarvitaan lisää väkeä, ja muuttovoitto edellyttää, että houkutellaan muuttajia myös alueen ulkopuolelta. Viime vuosina on nähty muuttoa suurista kaupungeista pienempiin kuntiin hyvinvoinnin, tilan ja lähipalveluiden perässä – tämän trendin vahvistaminen on Kainuulle tärkeää. Kun kunnat ovat sekä veto- että pitovoimaisia (työ, palvelut, arjen sujuvuus), muuttoliikkeen myönteinen vaikutus pysyy ja kasvaa.

Nuorten uramahdollisuuksien kehittäminen

31

Työllistymisen ja urakehityksen tukeminen

24

Uusien muuttajien houkuttelu

23

Tasa-arvoisten palvelujen varmistaminen

17

Naisten työmahdollisuuksien lisääminen

16

Kainuun kunnat ja maakuntaohjelman toteutus 2026-2027

Kunnat korostavat ohjelman toteutuksessa:

- Elinvoiman ja yritystoiminnan kasvun tukevia toimia
- Investointien edistämistä, niiden houkuttelua ja toteutumisen sujuvoittamista, rahoituksen kytkemistä elinvoimaa vahvistaviin kokonaisuuksiin, joista syntyy alihankinta- ja arvoketjuvaikutuksia
- Saavutettavuuden ja kriittisen infrastruktuurin, joita ovat digiyhteydet, energia- ja sähköverkkoinfra, varmistamista
- Osaamista, koulutusta ja työvoiman saatavuutta, kansainvälisten osaajien ja työperäisen maahanmuuton edistämistä
- Matkailun kehittämistä ja tuotteistamista, matkailun kytkemistä kulttuuri- ja elämyspalveluihin
- Bio- ja kiertotalouden sekä puhtaan siirtymän investointien vauhdittamista
- Veto- ja pitovoiman vahvistamista, arjen sujuvuutta ja palvelujen saavutettavuutta, monipaikkaisuuden ja etätyön mahdollisuuksien hyödyntämistä
- Yhteistyötä ja maakunnallisten verkostojen vahvistamista ja hyödyntämistä
- Koko Kainuun huomioimista ja hyötyjen jakautumisen varmistamista myös kehyskunnille

Kainuun älykäs erikoistuminen (ÄES) (mikä tärkeintä sen teemoissa?)

Kainuun älykkään erikoistumisen tärkeimmiksi katsotut toimenpide- kokonaisuudet vuosina 2026–2027

ELÄMYKSET, MATKAILU,
HYVINVOINTI JA LIIKUNTA

UUSIUTUVAN ENERGIAN
RATKAISUT

MAA, MINERAALIT, METSÄ JA
VESI - KESTÄVÄ
LUONNONVAROJEN
HYÖDYNTÄMINEN

NOUSEVAT
KEHITTÄMISTEEMAT

Hyvinvointimatkailu sekä luontoon ja kulttuuriin perustuvat matkailu- ja hyvinvointipalvelut

54

Kehitetään matkailua ja muita toimialoja tai teemoja yhdistäviä palvelukonsepteja (esim. koulutus- tai teollisuusmatkailu) sekä matkailun digitaalisia palveluja ja alustoja

30

Liikunta, urheilu ja liikuntateknologiat

30

Energia- ja tuotantoprosessien tehokkuusratkaisut, ylijäämälämmön hyödyntäminen

40

Uusiutuvan energian kehittäminen

36

Energian varastointi ja älykkäät järjestelmät

32

Puupohjaisten tuotteiden kehittäminen, kestävä metsien käyttö, puutuoteteollisuus, puurakentaminen sekä kiertotalouden ratkaisut

49

Kestävän kaivostoiminnan kehittäminen: kaivosteollisuus osana edistynyttä teollista tuotantoa ja kiertotaloutta.

33

Vesihuollon innovaatiot, ympäristöteknologiat ja kiertotalous, jotka tukevat myös vesistöjen suojelua

32

Puolustukseen, huoltovarmuuteen ja turvallisuuteen liittyvät erityisosaamiset, kaksoiskehittäminen ja -käyttö

53

Datatalous ja sen tuomat uudet integraatiot ja hyödyntämisen mahdollisuudet. Kehitetään Kainuun datatalouden ekosysteemiä ja datasta uutta liiketoimintaa

39

Kriisi- ja pelastusteknologiat

19

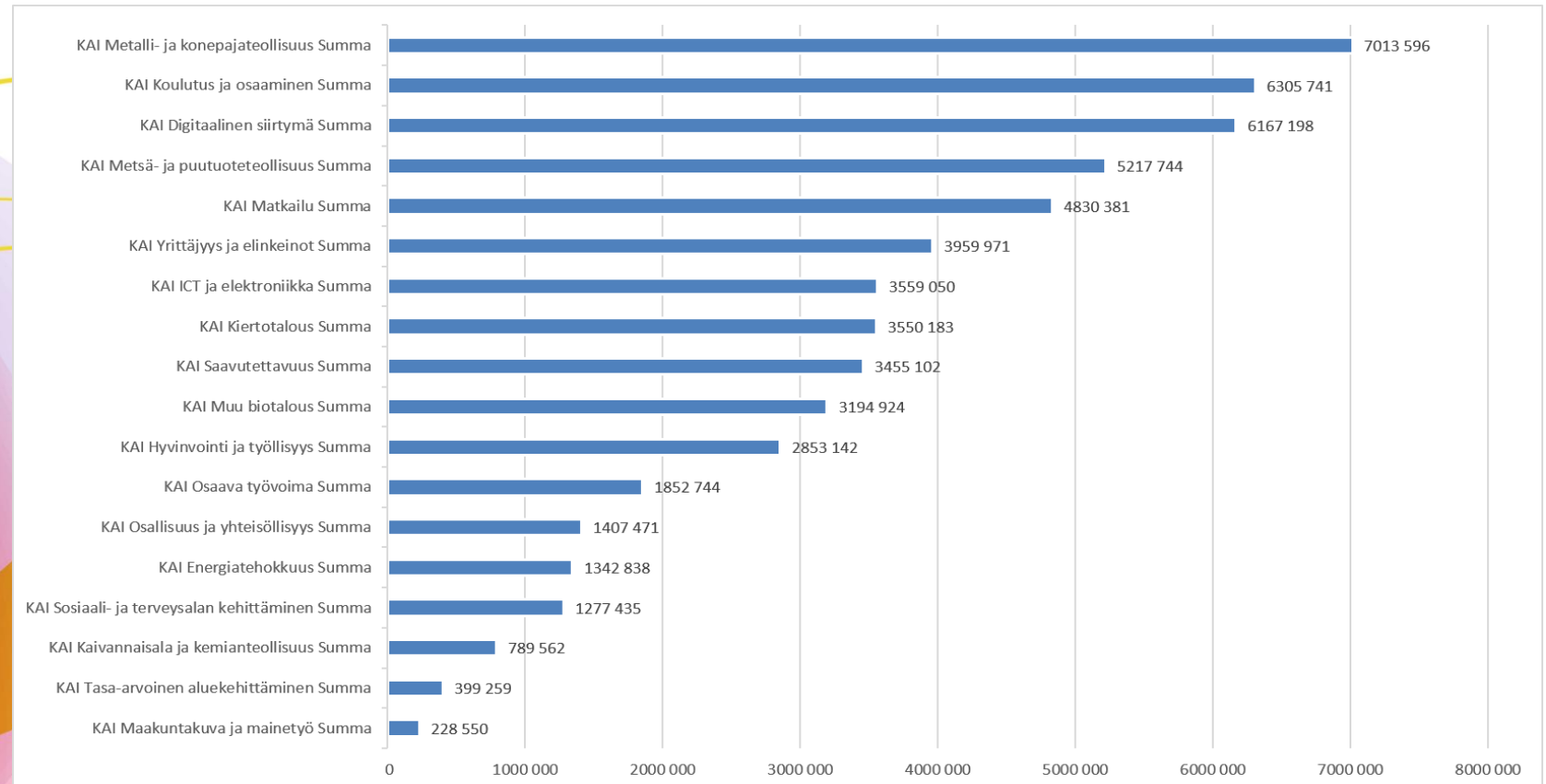
Maakuntaohjelman rahoitustaulukko, joka on suuntaa antava. Myös muita kansallisia ja kv-rahoitusohjelmia hyödynnettävissä. Katso esim. www.haeavustuksia.fi (vs) = ohjelman varat sidottu v. 2026.

		EAKR	JTF	ESR+	IP AKKE	Maaseutu -rahasto	Leader	SITRA	Interreg Northern Periphery (vs)	Interreg Baltic Sea Region	Interreg Aurora	Interreg Europe (vs)	Business Finland	ESPON	CEF	Horizon	Life
Osaava ja ilmastoviisas kestävän kasvun ja kansainvälistymisen Kainuu	Osaaminen	X	X	X	X			X	X								
	Osaava työvoima	X	X	X	X					X							
	Elinkeinot	X	X	X	X	X	X	X		X			X		X		
	Kärkitoimi- alat	Matkailu	X	X	X	X	X	X		X	X	X					
			Teknologia- teollisuus	X				X					X			X	
				Biotalous	X	X	X	X								X	X
			Kaivannaisala ja kemian- teollisuus	X	X			X			X	X	X			X	X
Turvallinen, saavutettava ja vetovoimainen Kainuu	Kokonaisturvallisuus ja geopolitiikka	X			X	X	X								X		
	Saavutettavuus	X				X					X			X	X		
	Aluerakenne ja monipaikkaisuus			X					X					X	X		
	Positiivinen maakuntakuva	X		X	X	X	X										
Hyvinvoiva ja tasa- arvoinen Kainuu	Hyvinvointi ja liikunta	X		X	X	X	X	X	X								
	Kulttuuri ja luovat alat	X		X	X	X	X		X		X	X					
	Tasa-arvoinen aluekehittäminen	X	X	X			X		X			X					
Läpileikkaavat teemat	Alueellinen, kansainvälinen ja kansallinen yhteistyö	X	X	X	X				X	X	X	X				X	X
	Maaseutu		X	X		X	X		X		X						X

Toteuttamis- suunnitelman rahoitus- ohjelmat ja – välineet

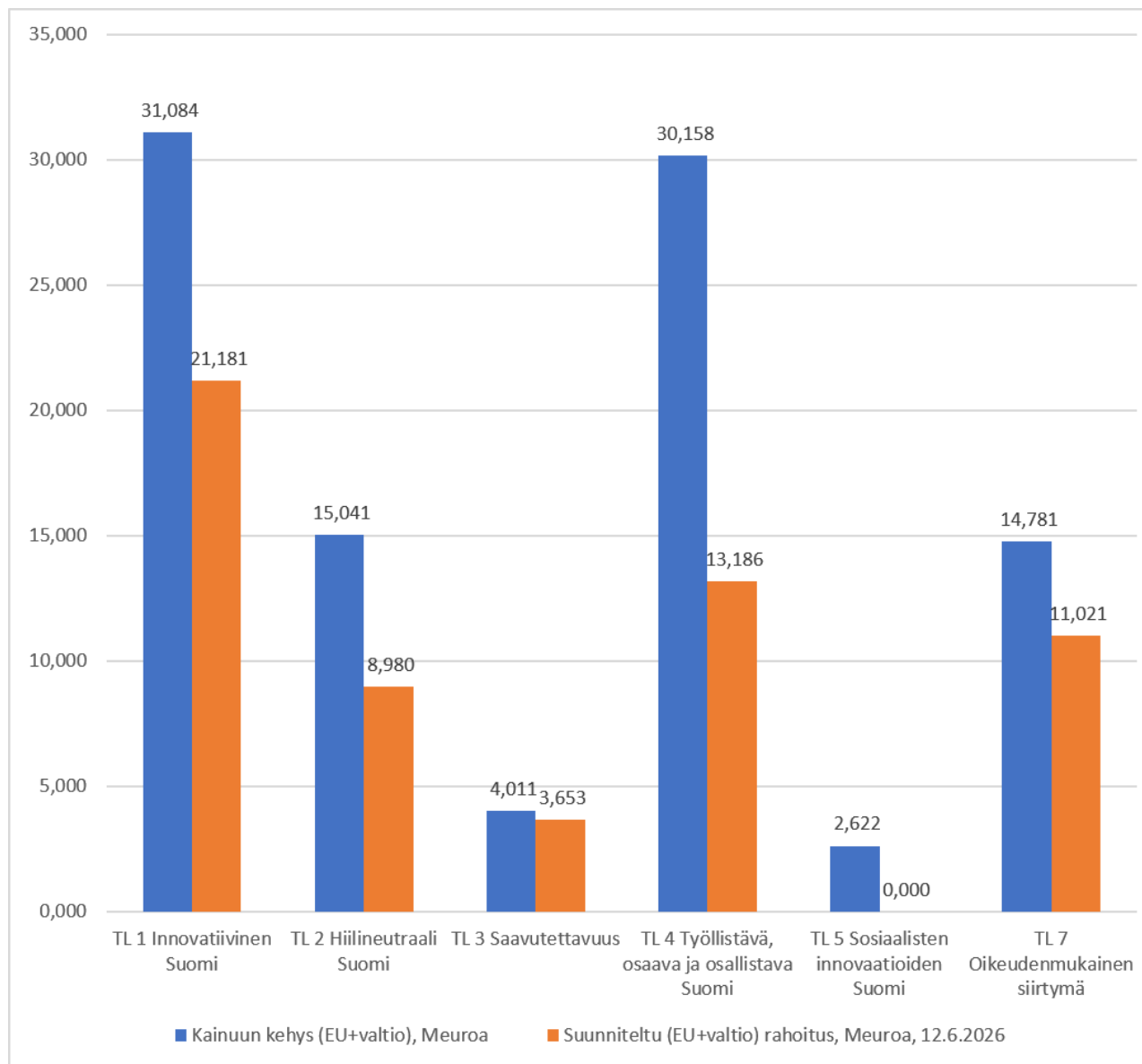
Maakunnan toteutussuunnitelmaa toteutetaan aluekehitykseen osoitetulla EU+valtio-, kansallisella ja kansainvälisellä rahoituksella hankkeiden kautta sekä edunajamisen keinoin

- AURA ohjelman EAKR, ESR+, ja Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) varoja sekä maaseuturahaston CAP27 -varoja ohjelmakaudella 2021–2027 on Kainuussa edelleen käytettävissä. Kehittämishankkeille avataan edelleen hakuja, mahdollisesti teemahakuina, käytettävissä olevin valtuuksien mukaan ja syksyllä 2026 tehtävän AURA-ohjelman rahoitussuunnitelman mukaisesti. Rahoittajat järjestävät rahoitusinfoja tilanteen mukaan. Yritystuilla on jatkuva haku. Hankkeiden toteuttaminen on ohjelmanmuutoksesta johtuen mahdollista elokuun 2030 loppuun saakka.
- Taulukossa 28.4.2026 mennessä rahoitetut AURA2021-2027 -ohjelman hankkeet maakuntaohjelman luokituksen mukaisesti Yht. 255 tukipäätöstä, EU+valtio –rahoitus 57,4 milj. euroa (ei sisällä Kaupunkikehittämisen hankkeita ja ylimaakunnallisten hankkeiden osuuksia).

AURA- ohjelman toteutuksen tilanne toiminta- linjoittain, Kainuu

12.6.2026

Kainuun kehys
(TEM 12.6.2026)
(EAKR, ESR+, JTF
2021-2027)
97,697 milj. euroa

Toteuma 59,4 %
(65 % kun ml.
ylimaakunnallisten
osuus)

Lähde: EURA2021, Raportti 6

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

KAINUUN

Lisätietoa:
Paula Karppinen, aluekehityspäällikkö, Kainuun liitto
paula.karppinen@kainuunliitto.fi
puh. 044 7100 867

